

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۹/۰۲

فصلنامه مطالعات زبان و ترجمان نظامی

پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۱۱/۰۳

دوره ۲، شماره ۴، ۱۴۰۲

ص ص: ۹۳-۱۰۸

مقاله مروری

تأثیر فرهنگ بر مواد آموزشی زبان دوم

حجت جدایی^۱

چکیده

فرهنگ بخش جدایی ناپذیر در آموزش زبان دوم است. باین حال در طول سال‌های اخیر توجه زیادی به نقش فرهنگ در آموزش زبان دوم معطوف شده است. پیوند بین زبان و فرهنگ در زبان‌شناسی کاربردی در دهه ۱۹۹۰ با سیاست‌های هویتی آن زمان و پیشرفت‌هایی که در تحقیقات آموزش زبان دوم انجام شد، به موضوع مهمی تبدیل شد. در این مقاله ابتدا به بررسی اهمیت مواد آموزشی زبان، نقش فرهنگ در توسعه این مطالب و چالش‌های تهیه مواد آموزشی زبان از نظر جنبه‌های فرهنگی پرداخته می‌شود. این مقاله بیان می‌کند که فرهنگ می‌تواند بر نحوه درک زبان آموزان، ارتباطات و استفاده از زبان توسط زبان آموز تاثیر بگذارد و در نتیجه مواد آموزشی که عناصر فرهنگی را در بر می‌گیرد می‌تواند به زبان آموزان کمک کند تا درک عمیق‌تری از زبان و زمینه‌های فرهنگی آن داشته باشند. همچنین، این مقاله نتیجه‌گیری می‌کند که چالش‌هایی در استفاده از فرهنگ در آموزش زبان دوم وجود دارد و این چالش‌ها بیشتر در حوزه معنا و تفاوت‌های بین فرهنگی نمود پیدا کرده است. در نتیجه آگاهی معلمان زبان با مواد آموزشی در برگیرنده فرهنگ مقصد، می‌تواند سهم زیادی در جذابیت و اثرگذاری منابع آموزشی داشته باشد.

واژگان کلیدی: فرهنگ و زبان، آموزش زبان دوم، نقش فرهنگ در آموزش زبان دوم

^۱ استادیار آموزش زبان انگلیسی، دانشکده زبان و ادبیات دانشگاه افسری امام علی (ع)

۱. مقدمه

آموزش زبان انگلیسی^۲ همانطور که پس از جنگ جهانی دوم در زمینه زبان شناسی کاربردی توسعه یافت (لی،^۳ ۲۰۱۴)، به نیازهای اقتصاد مبتنی بر بازار بین المللی و پاسخ داد. در طول جنگ سرد (بروت-گریفر^۴، ۲۰۰۲) در واقع توجه زیادی به فرهنگ وجود نداشت (کوربت^۵، ۲۰۰۳). پیوند بین زبان و فرهنگ در زبان شناسی کاربردی تنها در دهه ۱۹۹۰ با سیاست های هویتی آن زمان و پیشرفت هایی که در تحقیقات آموزش زبان دوم^۶ انجام شد، به موضوع مهمی تبدیل شد. از سال ۱۹۷۰ به بعد، یادگیری زبان انگلیسی از طریق رویکردی کاربردی و با تاکید بر استقلال فردی در بیان و مذاکره مورد تاکید بوده است. از نظر کاربردی، این رویکرد ارتباطی جهانی تلقی می شد، زیرا مبتنی بر دیدگاه زبان آموزان به عنوان بازیگران منطقی، برابر قواعد دستور زبان و هنجارهای زبان مادری، و مشتاق بهره مندی از فرصت های اقتصادی است. تمرکز بر انتقال معنا که هسته اصلی رویکردهای ارتباطی را تشکیل می دهد و بر انتقال معنای فرهنگی یا ایدئولوژیک استوار است. از زمان پایان جنگ سرد در سال ۱۹۹۰ و با ظهور جهانی شدن، ماهیت چندفرهنگی فزاینده جوامع باعث شده که معلمان زبان انگلیسی فرهنگ را در آموزش زبان دوم لحاظ کنند و فرهنگ زبان آموزان خود را در نظر بگیرند. در میان بسیاری از تعاریف فرهنگ، تعریفی که ما می توانیم از آن داشته باشیم، به این صورت است: «فرهنگ را می توان عضویت در یک جامعه گفتمانی که دارای فضای اجتماعی و تاریخ مشترک و تصور

² ELT

³ Li

⁴ Griffer

⁵ Corbett

⁶ SLA

مشترک است تعریف کرد. حتی زمانی که آنها آن جامعه را ترک کردند، ممکن است اعضای آن دوباره آموزش ببینند؛ سیستم استاندارد جدید همان چیزی است که عموماً فرهنگ آنها نامیده می‌شود.» (کرامش،^۷ ۱۹۹۸، ۱۰) ریساجر^۸ (۲۰۰۷) مفهوم «زبان فرهنگ» را پیشنهاد کرده، تا بیان کند که نه یک دوگانگی زبان-فرهنگ اساسی، و نه تمایز اساسی بین این دو وجود دارد، بلکه یک «ارتباط نزدیک، یک وابستگی متقابل، و یک رابطه پیچیده بین زبان و فرهنگ» وجود دارد (۱۶۳).

بنابراین، در مورد آموزش زبان دوم، فرهنگ باید به عنوان بخشی از رابطه زبان با فرهنگ آموزش داده شود: به عنوان مثال، فرهنگ ملی بریتانیا، ایالات متحده، استرالیا، ایتالیا، هند یا سنگاپور؟ فرهنگ جهانی تجارت و صنعت؟ یا فرهنگ اینترنتی؟ و در کلاس‌های چندزبانه، کدام فرهنگ زبان آموزان باید در نظر گرفته شود: فرهنگ ملی، منطقه‌ای، قومی، نسلی یا حرفه‌ای؟

در این مقاله ابتدا به بررسی اهمیت مواد آموزشی زبان، نقش فرهنگ در توسعه این مطالب و چالش‌های تهیه مواد آموزشی زبان از نظر فرهنگی پرداخته می‌شود.

الف. اهمیت مواد آموزشی زبان

در جامعه جهانی امروز، یادگیری زبان به یک ضرورت تبدیل شده است. یکی از جنبه‌های مهم یادگیری زبان، کیفیت مواد آموزشی است که در کلاس درس استفاده می‌شود. مواد آموزشی زبان به منابعی اطلاق می‌شود که معلمان زبان برای تسهیل فرآیند یادگیری استفاده می‌کنند.

⁷ Kramsch

⁸ Risager

این مطالب می‌تواند به صورت کتاب درسی، کاربرگ، مواد کمک آموزشی صوتی و تصویری و منابع مختلف دیگر باشد.

اهمیت مواد آموزشی زبان را نمی‌توان نادیده گرفت. آنها به عنوان ستون فقرات هر برنامه زبانی عمل می‌کنند و ساختار، راهنمایی و پشتیبانی را برای معلمان و زبان‌آموزان فراهم می‌کنند. مواد آموزشی خوب می‌توانند به زبان‌آموزان کمک کنند تا به طور مؤثرتر و کارآمدتر به اهداف زبان خود دست یابند. همچنین می‌توانند نقشه راه روشنی را برای برنامه‌ریزی درسی به معلمان ارائه دهند و تمام مهارت‌ها و شایستگی‌های زبانی لازم را پوشش دهند.

یکی از مزایای اصلی مواد آموزشی زبان با کیفیت این است که می‌توانند به ایجاد یک تجربه یادگیری جذاب‌تر و تعاملی‌تر کمک کنند. مواد زبانی که به گونه‌ای طراحی شده‌اند که تعاملی‌تر و از نظر بصری جذاب‌تر باشند، می‌توانند زبان‌آموزان را درگیر کرده و به آنها در طول فرآیند یادگیری کمک کنند. این به نوبه خود می‌تواند به حفظ بهتر مطالب تدریس شده و بهبود نتایج یادگیری منجر شود.

یکی دیگر از جنبه‌های مهم مواد آموزشی زبان، توانایی آنها در پاسخگویی به نیازهای متنوع زبان‌آموزان است. مواد آموزشی خوب باید طوری طراحی شود که سبک‌ها و توانایی‌های مختلف یادگیری را در خود جای دهد. این بدان معنی است که آنها باید برای زبان‌آموزان با پیشینه، علایق و سطوح مهارت متفاوت قابل دسترسی باشند. با برآوردن نیازهای متنوع زبان‌آموزان، مواد زبانی می‌توانند به ایجاد یک محیط یادگیری فراگیرتر و حمایتی کمک کنند.

با این حال، در کنار اهمیت مواد آموزشی زبان، برخی از انتقادات باید مورد توجه قرار گیرد. یکی از انتقادات عمده این است که برخی از مواد آموزشی زبان قدیمی هستند و منعکس

کننده چشم‌انداز زبانی فعلی نیستند. این مساله می‌تواند منجر به عدم آمادگی زبان‌آموزان برای استفاده از زبان در دنیای واقعی شود. انتقاد دیگر این است که برخی از مواد می‌توانند بیش از حد تجویزی و انعطاف‌ناپذیر باشند و اجازه شخصی‌سازی و انطباق کافی با نیازهای زبان‌آموزان را نمی‌دهند.

در نتیجه، مواد آموزشی زبان نقش مهمی در یادگیری و آموزش زبان دارند. آنها ساختار، راهنمایی و پشتیبانی را هم برای معلمان و هم برای فراگیران فراهم می‌کنند و می‌توانند به ایجاد یک تجربه یادگیری جذاب‌تر و تعاملی‌تر کمک کنند. با این حال، بایستی اطمینان حاصل شود که این مواد به روز، فراگیر و به اندازه کافی انعطاف‌پذیر باشند تا نیازهای متنوع زبان‌آموزان را برآورده کنند. با انجام این کار، مواد آموزشی زبان می‌توانند همچنان نقش مهمی در تسهیل یادگیری موثر زبان ایفا کنند.

ب. نقش فرهنگ در مواد آموزشی زبان

با در نظر گرفتن بافت‌های مختلف زبان‌آموزان می‌توان نتیجه گرفت که زبان‌آموزان از پس زمینه‌های فرهنگی متنوع و فزاینده‌ای هستند. در نتیجه، ترکیب عناصر فرهنگی برای تسهیل یادگیری مؤثر زبان ضروری است. فرهنگ نقش حیاتی در مواد آموزشی زبان ایفا می‌کند، زیرا می‌تواند بر نحوه درک زبان‌آموزان تحت آموزش تأثیر بگذارد. نقش فرهنگ در مواد آموزشی زبان چند وجهی است. این نقش شامل جنبه‌هایی مانند هنجارهای فرهنگی، آداب و رسوم، باورها و ارزش‌ها می‌شود که همه عوامل مهمی هستند و بر ارتباطات و استفاده از زبان تأثیر می‌گذارند. مواد آموزشی در برگیرنده عناصر فرهنگی می‌توانند به زبان‌آموزان کمک کند تا درک عمیق‌تری از زبان و زمینه فرهنگی آن ایجاد کنند.

یکی از مزایای اصلی ادغام فرهنگ در مواد آموزشی زبان این است که می‌تواند به زبان‌آموزان کمک کند تا آگاهی بین فرهنگی را توسعه دهند (بایرم^۹، ۱۹۹۷). آگاهی بین فرهنگی به توانایی برقراری ارتباط مؤثر و مناسب با افراد دارای پیشینه‌های فرهنگی مختلف اشاره دارد. با گنجاندن عناصر فرهنگی در مواد آموزشی، فراگیران در معرض دیدگاه‌های فرهنگی مختلف قرار می‌گیرند و برای درک و تعامل با افراد دارای پیشینه‌های مختلف، مجهزتر می‌شوند.

یکی دیگر از جنبه‌های مهم فرهنگ در مواد آموزشی زبان، تأثیر آن بر انگیزه اتس. زمانی که زبان‌آموزان احساس کنند با فرهنگ مرتبط با زبان مقصد ارتباط دارند، انگیزه بیشتری برای یادگیری زبان پیدا می‌کنند. مواد آموزشی که عناصر فرهنگی را در بر می‌گیرد می‌تواند به یادگیرندگان کمک کند تا احساس تعلق و درگیری با زبان و فرهنگ داشته باشند، که می‌تواند منجر به افزایش انگیزه و نتایج یادگیری بهتر شود.

با این حال، برخی چالش‌ها برای گنجاندن فرهنگ در مواد آموزشی زبان وجود دارد. یکی از چالش‌های اصلی این است که ترکیب عناصر فرهنگی به شیوه‌ای معتبر و معنادار دشوار است. علاوه بر این، ممکن است زبان‌آموزان زمینه‌های فرهنگی متفاوتی داشته باشند و با عناصر فرهنگی خاصی ارتباط نداشته باشند یا آنها را درک نکنند، که می‌تواند منجر به سردرگمی یا عدم مشارکت شود. در نتیجه لزوم آگاهی معلمان زبان با مواد آموزشی فراگیر، جذاب و موثر در ترویج یادگیری زبان، می‌تواند اهمیت زیادی داشته باشد.

⁹ Byram

در دنیای امروز، معلمان زبان باید مواد آموزشی تدوین نمایند که از نظر فرهنگی حساس و فراگیر باشد. حساسیت فرهنگی به توانایی درک و قدردانی از دیدگاه‌های مختلف فرهنگی و تعامل با افراد با پیشینه‌های فرهنگی متنوع به شیوه‌ای محترمانه و مناسب اشاره دارد. در آموزش زبان، حساسیت فرهنگی در ایجاد مواد آموزشی جذاب، مؤثر و ارتقای شایستگی بین فرهنگی ضروری است. علاوه بر این، حساسیت فرهنگی در مواد آموزشی زبان می‌تواند انگیزه زبان‌آموزان را با ایجاد حس اصالت و ارتباط افزایش دهد. هنگامی که زبان‌آموزان احساس کنند که پیشینه فرهنگی آنها در مواد یادگیری زبان آنها ارزشمند و مورد احترام است، احتمال بیشتری دارد که با مطالب درگیر شوند و نسبت به یادگیری خود احساس مسئولیت کنند. این می‌تواند منجر به بهبود نتایج یادگیری و افزایش انگیزه برای ادامه یادگیری زبان شود.

چالش دیگر این است که حساسیت فرهنگی مستلزم بررسی دقیق تناسب فرهنگی محتوای مورد استفاده است. مواد آموزشی که حاوی نمونه‌های فرهنگی هستند باید با دقت انتخاب شوند تا اطمینان حاصل شود که برای یادگیرندگان با پیشینه‌های فرهنگی مختلف توهین‌آمیز یا غیر حساس نیستند. علاوه بر این، مواد آموزشی باید از تداوم کلیشه‌ها یا سوگیری‌های فرهنگی اجتناب کنند. در نتیجه، حساسیت‌های فرهنگی در مواد آموزشی زبان برای ارتقای درک بین فرهنگی و ایجاد یک محیط یادگیری فراگیر ضروری خواهد بود (اسکلن و اسکلن، ۲۰۰۱). با این حال، دستیابی به حساسیت فرهنگی در مواد آموزشی زبان می‌تواند چالش برانگیز باشد و مستلزم بررسی دقیق دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگی است.

¹ Scollon, R. & Scollon, S⁰

۲. تأثیر فرهنگ بر زبان

زبان و فرهنگ جدایی ناپذیرند. فرهنگ تأثیر قابل توجهی بر زبان دارد و بر نحوه استفاده، درک و تفسیر مردم از زبان تأثیر می‌گذارد. به همین ترتیب، زبان منعکس‌کننده ارزش‌های فرهنگی، هنجارها و باورهای افرادی است که از آن استفاده می‌کنند. رابطه بین زبان و فرهنگ پیچیده‌تر از این رابطه در آموزش و یادگیری زبان بسیار مهم است. فرهنگ به طرق مختلف بر زبان تأثیر می‌گذارد. یکی از راه‌های اصلی تأثیر فرهنگ بر زبان، استفاده از عباراتی مانند ضرب‌المثل‌ها است. اصطلاحات و ضرب‌المثل‌ها عباراتی هستند که قرار نیست تحت اللفظی در نظر گرفته شوند، اما معنایی فرهنگی دارند که مختص یک زبان خاص است. برای مثال، ترجمه تحت‌اللفظی ضرب‌المثل «از آسمان گربه و سگ می‌بارد»^۱ در زبان انگلیسی، به این معنی است که باران شدیدی می‌بارد، در نتیجه اگر مستقیماً به زبان دیگری ترجمه شود، ممکن است معنایی نداشته باشد. تأثیر دیگر فرهنگ بر زبان، استفاده از ارتباطات غیرکلامی است. ارتباطات غیر کلامی شامل زبان بدن، حالات چهره و ژست‌ها می‌شود. فرهنگ‌های مختلف هنجارها و تعابیر متفاوتی از ارتباطات غیرکلامی دارند و این امر در صورت عدم درک صحیح می‌تواند منجر به سوء تفاهم شود. به عنوان مثال، در برخی از فرهنگ‌ها، تماس مستقیم چشمی نشانه احترام است، در حالی که در برخی دیگر، به عنوان نشانه‌ای از پرخاشگری پنداشته می‌شود.

همچنین فرهنگ از طریق استفاده از زبان رسمی و مودبانه بر زبان تأثیر می‌گذارد. فرهنگ‌های مختلف سطوح مختلف رسمی بودن و ادب در استفاده از زبان خود دارند و این می‌تواند در واژگان، دستور زبان و ساختار جملات مورد استفاده منعکس شود. به عنوان مثال،

^۱ Rain cats and dogs

در فرهنگ ژاپنی، بسته به موقعیت اجتماعی گوینده و شنونده، سطوح مختلفی از ادب و رسمی بودن وجود دارد (تامیلسون^۱؛ ۲۰۱۲). با این حال، تأثیر فرهنگ بر زبان نیز می‌تواند چالش‌هایی را در آموزش و یادگیری زبان ایجاد کند. یکی از چالش‌های اصلی این است که زبان‌آموزان با پیشینه‌های فرهنگی مختلف ممکن است در درک و تفسیر استفاده از زبان منحصر به یک فرهنگ خاص مشکل داشته باشند. این مسأله می‌تواند منجر به سوء تفاهم و مشکلات در ارتباط شود. علاوه بر این، ممکن است زبان‌آموزان در مورد نحوه استفاده از عبارات فرهنگی احساس ناراحتی یا عدم اطمینان داشته باشند و در استفاده از آنها در تمرین زبان خود مردد باشند.

الف. زبان نشان دهنده فرهنگ است

زبان از راه‌های مختلف فرهنگ را منعکس می‌کند. زبان یکی از جنبه‌های اساسی فرهنگ است که ارزش‌ها، باورها و آداب و رسوم افرادی را که از آن استفاده می‌کنند، منعکس می‌نماید. پیچیدگی‌های رابطه بین زبان و فرهنگ در آموزش و یادگیری زبان بسیار اهمیت دارد. یکی از راه‌های اصلی انعکاس فرهنگ در زبان، واژگان مورد استفاده است. واژگان منعکس کننده مفاهیم و تجربیات فرهنگی افرادی است که از آن استفاده می‌کنند. به عنوان مثال، زبان اینویت بیش از ۵۰ کلمه برای برف دارد که نشان دهنده اهمیت برف در فرهنگ اینویت است. به طور مشابه، زبان ژاپنی کلمات متعددی برای سطوح مختلف ادب دارد که نشان دهنده تأکید بر احترام و سلسله مراتب اجتماعی در فرهنگ ژاپنی است.

روش دیگر انعکاس فرهنگ در زبان، استفاده از دستور زبان و نحو است. زبان‌های مختلف قوانین متفاوتی برای ساختار جمله، ترتیب کلمات و زمان فعل دارند که منعکس‌کننده ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی منحصر به فرد کاربران آن است. به عنوان مثال، زبان چینی از زمان‌های فعل استفاده نمی‌کند، که نشان دهنده تأکید فرهنگی بر زمان حال است. در مقابل، زبان انگلیسی دارای افعال متعددی است که تأکید بر زمان و توالی را منعکس می‌کند.

با این حال، رابطه بین زبان و فرهنگ همیشه مستقیم نیست. زبان همانطور که منعکس‌کننده فرهنگ است، می‌تواند فرهنگ را شکل هم بدهد و بر آن تأثیر بگذارد. از زبان می‌توان برای تداوم کلیشه‌ها و تقویت هنجارهای فرهنگی استفاده کرد. به عنوان مثال، استفاده از زبان جنسیتی می‌تواند کلیشه‌ها و نابرابری‌های جنسیتی را تقویت کند. علاوه بر این، زبان می‌تواند برای حذف یا به حاشیه راندن گروه‌های خاصی از مردم، مانند کسانی که به زبان یا گویش دیگری صحبت می‌کنند، استفاده شود. در نتیجه، زبان فرهنگ را به طرق مختلف، از جمله واژگان، دستور زبان، و اصطلاحات منعکس می‌کند. درک رابطه بین زبان و فرهنگ در آموزش و یادگیری زبان بسیار مهم است. گنجاندن عناصر فرهنگی در مواد آموزشی زبان می‌تواند به زبان آموزان کمک کند تا آگاهی‌های بین فرهنگی را توسعه دهند و درک خود را از زبان و زمینه فرهنگی آن عمیق‌تر کنند. با این حال، آگاهی از سوگیری‌ها و نابرابری‌های بالقوه‌ای که ممکن است از طریق استفاده از زبان تداوم یابد و تلاش برای شیوه‌های آموزشی زبان فراگیر و حساس از نظر فرهنگی ضروری است.

ب. منابع فرهنگی در مواد آموزشی زبان

منابع فرهنگی نقش مهمی در مواد آموزشی زبان دارند. آنها درک عمیق‌تری از زبان و زمینه فرهنگی آن در اختیار زبان‌آموزان قرار می‌دهند و یادگیری زبان را جذاب‌تر و موثرتر می‌کنند. با این حال، ادغام منابع فرهنگی در مواد آموزشی زبان می‌تواند یک کار چالش برانگیز باشد، که نیازمند توجه دقیق به حساسیت فرهنگی و ارتباط منابع مورد استفاده است.

یکی از مزایای اصلی گنجاندن منابع فرهنگی در مواد آموزشی زبان این است که آنها می‌توانند به زبان‌آموزان در گسترش ارتباط بین فرهنگی کمک کنند. ارتباط بین فرهنگی به توانایی برقراری ارتباط مؤثر و مناسب با افراد دارای پیشینه‌های فرهنگی مختلف اشاره دارد. با گنجاندن مواد آموزشی فرهنگی در آموزش زبان، زبان‌آموزان در معرض دیدگاه‌های مختلف فرهنگی قرار می‌گیرند و برای درک و تعامل با افراد با پیشینه‌های مختلف مجهزتر می‌شوند.

منابع فرهنگی در مواد آموزشی زبان همچنین با ایجاد حس اصالت و مرتبط بودن، انگیزه زبان‌آموزان را افزایش می‌دهند. وقتی زبان‌آموزان بتوانند با منابع فرهنگی مورد استفاده در مواد آموزشی زبان خود ارتباط برقرار کنند، احتمال بیشتری دارد که با مطالب درگیر شوند و نسبت به یادگیری خود حس مسئولیت داشته باشند. این امر می‌تواند منجر به بهبود نتایج یادگیری و افزایش انگیزه برای ادامه یادگیری زبان شود.

با این حال، گنجاندن مواد آموزشی فرهنگی در مواد آموزشی زبان می‌تواند چالش‌هایی نیز ایجاد کند. یکی از چالش‌های اصلی این است که موارد فرهنگی ممکن است برای همه یادگیرندگان مرتبط یا مرتبط نباشد. این امر می‌تواند به ویژه در یک کلاس درس چند فرهنگی چالش برانگیز باشد، جایی که زبان‌آموزان ممکن است از پس زمینه‌های فرهنگی

مختلف آمده باشند. در چنین مواردی، مهم است که اطمینان حاصل شود منابع فرهنگی شامل همه فراگیران و مرتبط باشند. چالش دیگر به سوء تفاهم‌هایی بر می‌گردد که ممکن است منابع فرهنگی در میان فراگیران ایجاد نمایند. اگر از منابع به طور مناسب استفاده نشود، این مسئله می‌تواند منجر به سردرگمی شود. در نتیجه، فرهنگ نقش مهمی در مواد آموزشی زبان ایفا می‌کند و به زبان‌آموزان درک عمیق‌تری از زبان می‌بخشد. با این حال، ادغام منابع فرهنگی در مواد آموزشی زبان می‌تواند یک کار چالش برانگیز باشد، که نیازمند توجه دقیق به حساسیت فرهنگی و ارتباط منابع مورد استفاده است. معلمان زبان با ترکیب منابع فرهنگی به شیوه‌ای فراگیر، می‌توانند مطالب آموزشی جذاب و مؤثر ایجاد کنند.

۳. چالش در تولید مواد آموزشی زبان حساس به فرهنگ

یکی از چالش‌های اصلی در ایجاد مواد آموزشی زبان حساس به فرهنگ این است که حساسیت فرهنگی مستلزم درک عمیق دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگی مختلف است. این موضوع می‌تواند به ویژه در یک کلاس درس چند فرهنگی چالش برانگیز باشد. در چنین مواردی، ضرورت دارد که اطمینان حاصل شود که مواد آموزشی شامل و مرتبط با همه یادگیرندگان هستند و از کلیشه‌ها یا سوگیری‌های فرهنگی اجتناب می‌شود.

علاوه بر این، معلمان زبان می‌توانند در تطبیق مواد آموزشی با زمینه‌های فرهنگی زبان‌آموزان با چالش‌هایی مواجه شوند. به عنوان مثال، ممکن است که فراگیران سطوح مختلفی از آشنایی با برخی منابع فرهنگی داشته باشند، یا آنها را متفاوت از آنچه در نظر گرفته شده تفسیر کنند. در چنین مواردی، معلمان زبان باید آماده باشند تا مواد آموزشی خود را تنظیم کنند تا اطمینان حاصل شود که برای همه زبان‌آموزان قابل دسترس و مرتبط هستند.

چالش دیگر این است که حساسیت‌های فرهنگی مستلزم بازخوردگیری و انطباق مداوم مواد آموزشی است. فرهنگ، پویا و دائماً در حال تحول است و مواد آموزشی باید به روز شوند تا این تغییرات را منعکس کنند. معلمان زبان باید آماده باشند تا در بازتاب و گفتگوی مداوم با زبان‌آموزان خود شرکت کنند تا اطمینان حاصل کنند که مواد آموزشی از نظر فرهنگی حساس و مرتبط باقی می‌مانند.

۴. راهبردهای مقابله با چالش‌ها در تهیه و تدوین مواد آموزشی زبان حساس به

فرهنگ

ایجاد مواد آموزشی زبان حساس به فرهنگی می‌تواند چالش برانگیز باشد، اما استراتژی‌های مختلفی وجود دارد که معلمان زبان می‌توانند برای غلبه بر این چالش‌ها از آنها استفاده کنند. این راهبردها شامل درک عمیق دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگ زبان مقصد و توجه دقیق به تناسب فرهنگی محتوای مورد استفاده است. با استفاده از این استراتژی‌ها، معلمان زبان می‌توانند مواد آموزشی را به گونه‌ای ایجاد کنند که از نظر فرهنگی آگاهی بخش و جالب باشد. یک استراتژی برای پرداختن به چالش‌های ایجاد مواد آموزشی زبان حساس فرهنگی، مشارکت دادن زبان‌آموزان در این فرآیند می‌باشد. فراگیران با پیشینه‌های فرهنگی متنوع می‌توانند بینش‌ها و بازخوردهای ارزشمندی در مورد ارتباط فرهنگی و مناسب بودن مواد آموزشی ارائه دهند. معلمان زبان با مشارکت دادن زبان‌آموزان در این فرآیند، می‌توانند اطمینان حاصل کنند که مواد آموزشی شامل و مرتبط با همه زبان‌آموزان می‌باشند. راهبرد دیگر انجام تحقیق در مورد دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگی مختلف است. این تحقیق می‌تواند شامل خواندن ادبیات موجود و یا مشاوره با کارشناسان در زمینه‌های مختلف فرهنگی باشد. با انجام این تحقیق،

معلمان زبان می‌توانند درک عمیق‌تری از دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگی مختلف به دست آورند و این درک را در مواد آموزشی خود بگنجانند.

معلمان زبان همچنین می‌توانند از تکنیک‌هایی مانند بازخوردگیری از همکاران استفاده نمایند تا اطمینان حاصل کنند که مواد آموزشی آنها از نظر فرهنگی مناسب است. بررسی همکاران اینگونه است که معلمان زبان دیگر مطالب آموزشی را برای ارائه بازخورد و پیشنهاداتی برای بهبود، مرور کنند. همکاری شامل کار با معلمان زبان دیگر با پیشینه‌های فرهنگی متنوع برای ایجاد مواد آموزشی است که نیازهای فرهنگی همه زبان‌آموزان را دربرگیرد. راهبرد دیگر استفاده از مطالب معتبر است که منعکس کننده بافت فرهنگی زبانی باشد که تدریس می‌شود. منابعی مانند فیلم، موسیقی و روزنامه‌ها می‌توانند درک عمیق‌تری از زبان و زمینه فرهنگی آن در اختیار زبان‌آموزان قرار دهند. با استفاده از اینگونه منابع آموزشی، معلمان زبان می‌توانند مطالب آموزشی را ایجاد کنند که برای زبان‌آموزان با پیشینه‌های فرهنگی متنوع جذاب و مرتبط باشد.

علاوه بر این، معلمان زبان می‌توانند از راهبردهایی مانند تفکر روی عملکرد خود و سازگاری مستمر استفاده نمایند تا اطمینان حاصل کنند که مواد آموزشی آنها مسائل فرهنگی را دربرمی‌گیرد. خوداندیشی شامل ارزیابی انتقادی ارتباط فرهنگی و مناسب بودن مواد آموزشی است. سازگاری مستمر هم به معنی به روز رسانی و اصلاح مواد آموزشی برای منعکس کردن تغییرات در دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگی است.

۵. نتیجه گیری

مواد آموزشی یادگیری زبان حساس به مسائل فرهنگی یک جنبه ضروری آموزش زبان برای آگاهی بین فرهنگی و محیط‌های یادگیری فراگیر است. با این حال، مهم است که بدانیم هنوز چالش‌ها و شکاف‌هایی در این زمینه وجود دارد و نیاز به اقدام برای ایجاد مواد آموزشی زبانی حساس‌تر به فرهنگ مقصد وجود دارد. یکی از گام‌های اولیه در ایجاد مواد آموزشی زبانی که از نظر فرهنگی حساس‌تر هستند، مشارکت دادن زبان‌آموزان با زمینه‌های فرهنگی متنوع در این فرآیند است. معلمان زبان با مشارکت دادن زبان‌آموزان در توسعه و بررسی مواد آموزشی، می‌توانند اطمینان حاصل کنند که مطالب از نظر فرهنگی مرتبط، فراگیر و مناسب هستند. علاوه بر این، معلمان زبان باید برای عمیق‌تر کردن درک خود از دیدگاه‌ها و هنجارهای فرهنگی مختلف تحقیق کنند تا اطمینان حاصل کنند که مواد آموزشی آنها از نظر فرهنگی مناسب هستند.

علاوه بر این، معلمان زبان باید از تعصبات فرهنگی و کلیشه‌هایی که می‌تواند از طریق مواد آموزشی زبان تداوم یابد، آگاه باشند. آنها باید تلاش کنند تا از این سوگیری‌ها و کلیشه‌ها اجتناب کنند و مواد آموزشی را به گونه‌ای ایجاد کنند که آنها را به چالش بکشد. مواد آموزشی برخاسته از زندگی روزانه فرهنگ مقصد، مانند موسیقی و ادبیات می‌تواند برای ارتقاء درک از فرهنگ مقصد استفاده شود. معلمان زبان همچنین باید برای ایجاد مواد آموزشی منعطف و سازگار با نیازها و زمینه‌های فرهنگی مختلف زبان‌آموزان تلاش کنند. این مسئله می‌تواند شامل ارائه طیف وسیعی از مطالب به زبان‌آموزان باشد که زمینه‌ها و دیدگاه‌های فرهنگی مختلف را منعکس می‌کند.

از نظر پیامدهای آموزشی، معلمان زبان باید تلاش کنند تا مواد آموزشی را به گونه‌ای ایجاد کنند که میزان آشنایی با مسائل بین فرهنگی و محیط‌های یادگیری فراگیر را ارتقا دهد. این مسائل بین فرهنگی، شامل توانایی برقراری ارتباط موثر و متناسب با افراد با پیشینه‌های فرهنگی مختلف است. معلمان زبان با گسترش آشنایی با مسائل بین فرهنگی می‌توانند به زبان‌آموزان کمک کنند تا مهارت‌ها و دانش لازم را برای تعامل با افراد با پیشینه‌های فرهنگی متنوع توسعه دهند. در نتیجه، ایجاد مواد آموزشی زبان حساس به مسائل فرهنگی، گامی مهم در ارتقای آگاهی بین فرهنگی و محیط‌های یادگیری فراگیر خواهد بود. تحقیقات بیشتری در این زمینه برای بررسی اثربخشی راهبردهای مختلف برای ایجاد مواد آموزشی زبان حساس به مسائل فرهنگی و ایجاد بهترین شیوه‌ها برای معلمان زبان در این زمینه پیشنهاد می‌شود.

منابع

- Byram, M. (1997). Teaching and assessing intercultural communicative competence. *Multilingual Matters*.
- Kramsch, C. (1993). *Context and culture in language teaching*. Oxford University Press.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.
- Risager, K. (2007). Language and culture pedagogy: From a national to a transnational paradigm. *Multilingual Matters*.
- Scollon, R. & Scollon, S. (2001). *Intercultural communication: A discourse approach*. Wiley-Blackwell.
- Tomlinson, B. (2012). Materials development for language learning and teaching. *Language Teaching*, 45(02), 143-179.